

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Маргарита Петрова Атанасова, дм

при Катедра по анестезиология и интензивно лечение при МУ – гр. София

Клиника по хирургия УСБАЛЕ „Акад. Иван Пенчев“ ЕАД, гр. София

Относно: Дисертационен труд на д-р Ясен Светломиров Гецов, докторант на самостоятелна подготовка от ОАИЛ при Сърдечно съдов център - „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ“ ЕООД на тема: **„Промяна в оперативната тактика базирана на интраоперативната трансезофагеална ехокардиография“** за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Процедурни коментари

Със заповед № 10-07-33#5 от 26. 07. 2023 г. на основание чл. 4, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, на чл. 2, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, и чл. 3, ал. 2 във връзка с чл. 32, ал. 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ“ ЕООД и решение на Научния съвет на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ“ ЕООД с Протокол № 18 от 19. 07. 2023 г., съм определена за външен член на Научното жури по процедурата с изготвяне на становище.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Д-р Ясен Гецов завършва медицина в Медицински университет гр. София през 1999 г. От 2000 г. до 2007 г. работи в УМБАЛ „Св. Екатерина“ като лекар-ординатор и специализира Анестезиология и интензивно лечение. Придобива специалност по Анестезиология и интензивно лечение през 2006 г. От 2007 г. до 2013 г. е лекар-анестезиолог в МБАЛ „Токуда Болница София“. Към момента д-р Я. Гецов заема длъжността лекар-анестезиолог в ОАИЛ на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ“ – сърдечно съдов център. През 2009 г. завършва магистратура по Здравен мениджмънт. От 2011 г. до 2012 г. и от 2017 г. до 2018 г. работи в University Hospital Southampton NHS на позициите „Clinical fellow“ и „Specialist registrar“ съответно.

Представеният за защита дисертационен труд на д-р Я. Гецов се състои от 167 стандартни принтерни страници, от които 88 страници са увод и литературен обзор, 55 страници са собствени проучвания и в 17 страници е приложеният книгопис. Включени са 10 таблици, 9 диаграми, 1 схема и 84 фигури. В библиографската справка са представени 134 източника - 11 на кирилица и 123 на латиница, подредени по азбучен ред. Докторантът има 3 публикации по темата.

Актуалност на темата

Интраоперативната ехокардиография е процедура в сърдечната хирургия, която все повече поражда интерес и навлиза в домейна на знанията и уменията сред анестезиолозите, ангажирани с работа в полето на кардиохирургията. Използването на комбинации от ехографски техники интраоперативно позволява не само да бъдат потвърдени предоперативната диагноза и етапите на операцията преди ЕКК, да доведе до корекции и прецизиране, свързани с хирургичния план като отмяна или добавяне на процедура върху клапа, позициониране на канюли в сърдечните кухини, промяна в концепцията за кариоплегията, но и дава възможност за изграждането на оценка по отношение на хемодинамиката, на промените в терапевтичния план и обективизиране на непосредствения резултат от операцията. Представянето на същността и разкриването на потенциала на интраоперативната ТТЕ, който може да бъде използван в анестезиологичната практика, са предпоставките за разработването на представения от д-р Я. Гецов дисертационен труд.

Познаване на проблема

В литературния обзор след кратко представяне на историческите акценти от откриването и развитието на ехокардиографията е представен протокол за пълно интраоперативно ТТЕ изследване на сърцето. Подробно са застъпени физичните основи на ехографията и доплеровото изследване, видовете ехографски образи и източниците на артефакти и грешки, свързани с изследването. Систематизиран е подходът при представяне на мястото на интраоперативната ТТЕ при операции на митралната и аортната клапа, като последователно са описани анатомичните особености, видовете клапни лезии и е аргументирана оценката на състоянието на клапите преди и след ЕКК. Докторантът засяга безспорните предимства на методиката при прилагането ѝ за оценка на размери, обеми и функция на сърдечните кухини, изследване на глобална и регионална кинетика на стените, наличие на комуникации и шънтове на камерно ниво, както и на тромботични и туморни лезии. В контекста на спецификата на кардиохирургичните операции и техните компликации е отделено внимание на възможностите за диагностика на миокардна исхемия след излизане от ЕКТ, верификация на атеромни плаки и калцификация на аортата, навигиране на решенията в хода на оперативните интервенции при дисекция на аортата и проследяване на ранните резултати и непосредствените усложнения. Разнородните приложения на интраоперативната ТТЕ се допълват от специфичните задачи, която изпълнява процедурата при минимално инвазивната сърдечна хирургия, като потвърждаване на диагнозата, изключване на наличие на аортна инсуфициенция, откриване

на дефект на предсърдния септум, трикуспидална инсуфициенция и мониториране на дренажа на сърцето. Докторантът създава завършеност на приложенията на интраоперативната ТЕЕ, чрез описание на методиката при позициониране на венозни канюли, водача на аортната канюла, балонната помпа интраоперативно и при деаерация на сърдечните кухини. Бих отбелязала липсата на обобщени изводи от литературния обзор, които са упоменати в текста, но биха придали завършеност на този подробен преглед на проблематиката, касаеща интраоперативната ТЕЕ.

Докторантът точно и ясно дефинира целта на дисертационния труд, а именно: „Да се определи как интраоперативната ТЕЕ влияе върху оперативната техника при кардиохирургични пациенти, оперирани в условията на ЕКК“. Задачите, 9 на брой, са съставени конкретно и отговарят на поставената цел. Задачи №1 и 2, отнасящи се до определяне на изходните данни на включените пациенти и разделяне на получената информация на есенциална, допълваща, уведомителна и несъществена съответно могат да бъдат обединени в една.

Методика на изследването

Представеното изследване е ретроспективно, болнично базирано и обхваща 183 пациенти, при които са намерени годни за интерпретация доклади от извършената интраоперативна ТЕЕ. Контролната група е съставена от пациенти, които са преминали отворена сърдечна хирургия като при тях не е извършвана рутинна интраоперативна ТЕЕ. Данните за пациентите са онагледени в табличен вид. Отделните групи пациенти се оформят на базата на планираната операция, като пациентите с планирана MICS са отделени, както и тези, при които ТЕЕ е поискана, и при тези, при които е рутинна. Подробно е описана от докторанта методиката на проучването за изпълнение на поставените задачи.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

За систематизация и обработка на данните е използван статистически пакет SPSS версия 20.0, като са приложени методи на корелационен, регресионен, дисперсионен анализ и тестове за непараметричен анализ. Резултатите са представени чрез подходящи таблици и графични изображения. Изследвани са връзките и зависимостите между средния престой на пациентите в интензивно отделение, развитието на постоперативен делир и смъртността, и наличието или липсата на проведена интраоперативна ТЕЕ. Проучени и прегледно представени в графичен и табличен вид са сравнителния анализ между предоперативната и интраоперативната ТЕЕ и разграничаването на вида информация: есенциална, допълваща, уведомителна и несъществена, както и отражението на интраоперативната ТЕЕ върху първоначалния план на оперативната интервенция. Проведен е и анализ на резултатите от хирургичните интервенции в посока на тяхната оптимизация при провеждане на интраоперативна ТЕЕ както преди, така и след ЕКК.

Д-р Я. Гецов оформя 8 извода в отговор на поставените в началото на проучването задачи. Особено стойностни изводи според мен, са № 1, № 2, №3 и №5. Това са изводите, касаещи утвърждаването на интраоперативната ТЕЕ като прецизен метод за диагностика и уточняване на клапната патология, откриване на недиагностицирана до момента патология, оценката на непосредствения резултат от хирургичната интервенция и диференцирането на причините за хемодинамична нестабилност след излизане от ЕКК. Считаю, че е необходимо и обособяването като отделни изводи на получените резултати при хирургия на митралната и аортната клапа. Предлагам извод № 8 да отпадне, тъй като по своя смисъл е правилен, но не е обект на проучването.

Дисертационният труд е написан грамотно и е правилно структуриран. Може да бъде отправена следната препоръка, която има технически характер – приносите да се обособят на такива с теоретичен и с научно-приложен характер.

Автореферат

Авторефератът отговаря по съдържание на дисертационния труд и на изискванията за изготвянето му, и отразява основните моменти от проучването.

Критични бележки

Критичните бележки бяха посочени в хода на изложението, като те не намаляват достойнствата на дисертационния труд.

Заклучение

В заключение считаю, че представеният за защита дисертационен труд на д-р Ясен Светломиров Гецов на тема: „Промяна в оперативната тактика базирана на интраоперативната трансезофагеална ехокардиография“ е актуален, задълбочен, с изключителна практическа насоченост и перспектива за анестезиологичната практика, съдържа важни изводи и заключения. Трудът е завършен и в научен аспект отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“. Давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да подкрепят и те положително, представения за защита дисертационен труд.

07. 09. 2023 г.

Доц. д-р Маргарита Атанасова, дм